

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

17. 10. 2013

B7-0484/2013

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Komise

v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o evropské politice sousedství: směrem k posílení partnerství. Postoj
Evropského parlamentu ke zprávám za rok 2012.
(2013/2621(RSP))

Pier Antonio Panzeri, Jacek Saryusz-Wolski
za Výbor pro zahraniční věci

Usnesení Evropského parlamentu o evropské politice sousedství: směrem k posílení partnerství. Postoj Evropského parlamentu ke zprávám za rok 2012. (2013/2621(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. března 2003 nazvané „Rozšířená Evropa – sousedství: o novém rámci vztahů s východními a jižními sousedy“ (COM(2003)0104), ze dne 12. května 2004 nazvané „Evropská politika sousedství – strategický dokument“ (COM(2004)0373), ze dne 4. prosince 2006 „Posílení evropské politiky sousedství“ (COM(2006)0726), ze dne 5. prosince 2007 „Intenzivní evropská politika sousedství“ (COM(2007)0774), ze dne 3. prosince 2008 „Východní partnerství“ (COM(2008)0823), ze dne 20. května 2008 „Barcelonský proces: Unie pro středomoří“ (COM(2008)0319), ze dne 12. května 2010 „Hodnocení evropské politiky sousedství“ (COM(2010)0207) a ze dne 24. května 2011 „Dialog se zeměmi jižního Středomoří o migraci, mobilitě a bezpečnosti“ (COM(2011)0292),
- s ohledem na společná sdělení Evropské komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 20. března 2013 nazvané „Evropská politika sousedství: Směrem k posílenému partnerství“ (JOIN(2013) 4 final), ze dne 25. května 2011 „Nový přístup k sousedství, jež prochází změnami“ (COM(2011)0303) a ze dne 8. března 2011 „Partnerství pro demokracii a sdílenou prosperitu s jižním Středomořím“ (COM(2011)0200),
- s ohledem na závěry Rady Evropské unie pro zahraniční záležitosti ze dne 26. července 2010, 20. června 2011 a 22. července 2013 o evropské politice sousedství a závěry zasedání Rady Evropské unie pro zahraniční záležitosti a pro obchod ze dne 26. září 2011 a Evropské Rady ze dne 7. února 2013,
- ohledem na společná sdělení Evropské komise a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku nazvaná „Východní partnerství: plán do podzimního summitu v roce 2013“ (JOIN(2012) 13 final) a „Výsledky nové evropské politiky sousedství“ (JOIN(2012) 14 final) předložená dne 15. května 2012 a na průvodní společné pracovní dokumenty příslušných útvarů předložené dne 20. března 2013 („regionální zprávy“, SWD(2013) 85 a 86“),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1638/2006 ze dne 24. října 2006 o obecných ustanoveních o zřízení evropského nástroje sousedství a partnerství¹,
- s ohledem na barcelonské prohlášení, jímž se zřizuje evropsko-středomořské partnerství a které bylo přijato na evropsko-středomořské konferenci ministrů zahraničních věcí, jež se konala v Barceloně ve dnech 27. a 28. listopadu 1995,

¹ Úř. věst. L 310, 9.11.2006, s. 1.

- s ohledem na prohlášení pařížského summitu pro Středomoří, který se konal dne 13. července 2008,
- s ohledem na své usnesení ze dne 20. května 2010 o Unii pro Středomoří¹,
- s ohledem na partnerství z Deauville, které bylo zahájeno na schůzce představitelů zemí skupiny G8 v květnu 2011 a jehož je EU smluvní stranou,
- s ohledem na společná prohlášení přijatá na vrcholné schůzce Východního partnerství, která se konala v Praze dne 7. května 2009, a na vrcholné schůzce Východního partnerství, která se konala ve Varšavě ve dnech 29. až 30. září 2011,
- s ohledem na společné prohlášení ze zasedání ministrů zahraničních věcí zemí Východního partnerství v Bruselu ze dne 23. července 2012,
- s ohledem na rozhodnutí Rady 2011/424/SZBP ze dne 18. července 2011 o jmenování zvláštního zástupce Evropské unie pro jižní Středomoří² a rozhodnutí Rady 2011/518/SZBP ze dne 25. srpna 2011 o jmenování zvláštního zástupce Evropské unie pro jižní Kavkaz a krizi v Gruzii³,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 7. dubna 2011 o přezkumu evropské politiky sousedství – východním rozměru⁴ a o přezkumu evropské politiky sousedství – jižním rozměru⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. prosince 2011 o přezkumu evropské politiky sousedství⁶,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. května o navracení majetku do zemí arabského jara, které procházejí procesem transformace⁷,
- s ohledem na své doporučení ze dne 12. září 2013 týkající se politiky EU vůči Bělorusku⁸,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. června 2013 o svobodě tisku a sdělovacích prostředků ve světě⁹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. prosince 2012 o strategii digitální svobody v zahraniční politice EU¹⁰,
- s ohledem na ustavující listinu parlamentního shromáždění Euronest ze dne 3. května

¹ Úř. věst. C 161E, 31.5.2011, s. 126.

² Úř. věst. L 188, 19.7.2011, s. 24.

³ Úř. věst. L 221, 27.8.2011, s. 5.

⁴ Úř. věst. C 296 E, 2.10.2012, s. 105.

⁵ Úř. věst. C 296 E, 2.10.2012, s. 114.

⁶ Úř. věst. C 168 E, 14.6.2013, s. 26.

⁷ Přijaté texty, P7-TA(2013)0224.

⁸ Přijaté texty, P7_TA(2013)0382.

⁹ Přijaté texty, P7_TA(2013)0274.

¹⁰ Přijaté texty, P7_TA(2012)0470.

2011¹ ,

- s ohledem na závěry summitu evropsko-středomořských parlamentů (Marseille, 6.–7. dubna 2013) a na závěry Parlamentního shromáždění Unie pro Středomoří a parlamentního shromáždění Euronest,
 - s ohledem na svá usnesení obsahující doporučení Parlamentu Radě, Komisi a Evropské službě pro vnější činnost o jednáních o dohodě o přidružení mezi EU a Arménií² , dohodě o přidružení mezi EU a Ázerbajdžánem³ , dohodě o přidružení mezi EU a Moldavskem⁴ , dohodě o přidružení mezi EU a Gruzii⁵ a dohodě o přidružení mezi EU a Ukrajinou⁶ ,
 - s ohledem na rozhodnutí 2006/356/ES, 2005/690/ES, 2004/635/ES, 2002/357/ES, 2000/384/ES, 2000/204/ES a 98/238/ES o uzavření Evropsko-středomořské dohody zakládající přidružení mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Libanonskou republikou, Alžírskou demokratickou a lidovou republikou, Egyptskou arabskou republikou, Jordánským hášimovským královstvím, Státem Izrael, Marockým královstvím a Tuniskou republikou,
 - s ohledem na společné prohlášení o Východním partnerství vydané ministry zahraničních věcí zemí Visegrádské skupiny, Irska a Litvy dne 17. května 2013 v Krakově,
 - s ohledem na dlouhodobé vztahy EU se zeměmi evropského jižního sousedství a na historické, ekonomické, politické a sociální vazby mnoha členských států EU se zeměmi v tomto regionu, jakož i na evropský závazek nadále udržovat co nejužší vztahy a poskytovat nezbytnou podporu v souladu s širší evropskou politikou sousedství,
 - s ohledem na skutečnost, že summit Východního partnerství ve Vilniusu může mít pro budoucnost tohoto partnerství rozhodující význam, a proto je důležité uplatňovat dlouhodobé hledisko a jít nad rámec tohoto summitu a zajistit pro tento region ambiciózní politiku navazujících opatření;
 - s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že dohody o přidružení nepředstavují cíl samy o sobě, ale jsou nástrojem k podpoře hluboké a udržitelné reformy, systémové transformace a sblížení se s Uníí, jejími základními hodnotami a normami; vzhledem k tomu, že jejich řádné a včasné provádění je proto základním kritériem pro posuzování situace v příslušných zemích;
- B. vzhledem k tomu, že evropská politika sousedství by měla posilovat partnerství EU a zemí a společností v jejím sousedství s cílem nastolit a upevnit dobře fungující demokracii, zasazovat se o udržitelný hospodářský růst a utvářet přeshraniční vazby;

¹ Úř. věst. C 198, 6.7.2011, s. 4.

² Přijaté texty, P6_TA(2012)0128.

³ Přijaté texty, P7_TA(2012)0127.

⁴ Přijaté texty, P7_TA(2011)0385.

⁵ Přijaté texty, P7_TA(2011)0514.

⁶ Přijaté texty, P7_TA(2011)0545.

- C. vzhledem k tomu, že toto privilegované partnerství s evropskými sousedy v rámci evropské politiky sousedství je založené na oboustranné oddanosti společným hodnotám (demokracie a lidská práva, právní stát, řádná správa věcí veřejných, zásady tržního hospodářství a udržitelný rozvoj); vzhledem k tomu, že evropská politika sousedství by se po svém přezkumu měla výrazně zaměřit na prosazování stabilní a udržitelné demokracie spolu s hospodářským rozvojem podporujícím začlenění;
- D. vzhledem k tomu, že základními pilíři partnerství EU s jejími sousedy jsou fungující demokracie, dodržování lidských práv a právní stát; vzhledem k tomu, že budování stabilní a udržitelné demokracie si žádá důrazné a dlouhodobé odhodlání příslušných vlád, pokud jde o svobodné a spravedlivé volby, svobodu sdružování, projevu a shromažďování, svobodu tisku a sdělovacích prostředků, právní stát s nezávislým soudnictvím a právo na spravedlivý soudní proces, úsilí v boji proti korupci, reformy v oblasti bezpečnosti a vymáhání práva (včetně policie) a zavedení demokratické kontroly nad ozbrojenými a bezpečnostními silami;
- E. vzhledem k tomu, že vnější politika Unie musí být konzistentní, a to zejména s jejími vnitřními politikami, a že se proto musí se vyhnout dvojím normám; vzhledem k tomu, že hospodářská a finanční krize nemůže ospravedlnit menší angažovanost Unie v jejím sousedství;
- F. vzhledem k tomu, že masová hnutí v arabském světě představují milník v moderní historii zemí evropského jižního sousedství a v jejich vztazích s EU a že by soustavné provádění rozrůzněného přístupu založeného na zásadě pomoci v souladu s výkonností a pokrokem partnerských zemí (zásady „více za více“ a „méně za méně“) mělo být pravidelně vyhodnocováno ve zprávách o pokroku na základě konkrétních a kvantifikovatelných kritérií a na základě jejich potřeb; vzhledem k tomu, že nedůsledné uplatňování či neuplatňování zásady „více za více“ může být kontraproduktivní a může podkopávat celý proces i váhu a důvěryhodnost Unie;
- G. vzhledem k tomu, že mírumilovné lidové demonstrace v arabském světě v roce 2011 byly voláním po důstojnosti, vyjádřením legitimní touhy po demokracii a důrazným požadavkem institucionálních, politických a sociálních reforem směřujících k vybudování skutečné demokracie, k boji proti korupci a nepotismu, k zajištění dodržování zásad právního státu, lidských práv a základních svobod, ke zmírnění sociálních rozdílů a k vytvoření lepších hospodářských a sociálních podmínek; vzhledem k tomu, že i dva roky poté se občané řady středomořských zemí potýkají s porušováním svých základních lidských práv a základních svobod, s hospodářskými obtížemi a nepokoji;
- H. vzhledem k tomu, že hodnocení pokroku dosaženého partnerskými zeměmi v oblasti dodržování lidských práv a základních svobod, procesu demokratizace a uplatňování zásad právního státu a rovněž udržitelných hospodářských reforem a reforem veřejného sektoru musí být založeno na společných obecných zásadách a konkrétních požadavcích pro každou zemi za použití účinných, transparentních, objektivních a měřitelných ukazatelů a referenčních hodnot a zároveň zohlednit celkový pokrok a míru odhodlání provádět reformy;
- I. vzhledem k tomu, že základními zásadami a cíli EU je dodržování a prosazování demokracie a lidských práv (zejména práv dětí, žen a menšin), spravedlnost a právní stát,

základní svobody (včetně svobody projevu, svědomí, náboženského vyznání nebo přesvědčení a sdružování), svobodné a nezávislé sdělovací prostředky (včetně neomezeného přístupu k informacím, ke komunikaci a k internetu), posílení občanské společnosti, bezpečnost (včetně mírového řešení konfliktů a dobrých sousedských vztahů), demokratická stabilita, prosperita, spravedlivé rozdělení příjmů, bohatství a příležitosti, sociální soudržnost, boj proti korupci a podpora řádné správy věcí veřejných a udržitelného rozvoje, které musí za každých okolností představovat společné hodnoty, jež jsou klíčové pro evropskou politiku sousedství;

- J. vzhledem k tomu, že dodržování základních zásad demokracie představuje červenou linii, která nesmí být překročena a která je základním předpokladem pro sblížení zemí Východního partnerství s EU; vzhledem k tomu, že tyto základní principy jsou ohroženy, je-li občanům upíráno jejich zákonné právo na volbu vlády v důsledku selektivního soudnictví, zadržování osob ve vazbě, věznění politických protivníků a absence svobodných a spravedlivých voleb;
- K. vzhledem k tomu, že cílem evropské politiky sousedství je vytvořit prostor prosperity a dobrých sousedských vztahů založený na hodnotách Unie a vyznačující se úzkými a mírovými regionálními vztahy a přitom prosazovat stabilní a udržitelnou demokracii, právní stát, politické a hospodářské reformy a udržitelné sociálně tržní hospodářství v zemích sousedících s EU a vytvořit kruh přátel Unie a navázat vzájemné přátelské vztahy; vzhledem k tomu, že základním vůdčím principem pro posouzení pokroku by proto měl být příspěvek k bezpečnosti, solidaritě a prosperitě každé ze stran; odsuzuje v této souvislosti negativní dopady politik uzavřených hranic v rámci sousedství EU, a zejména pak mezi zeměmi Východního partnerství a kandidátskými zeměmi EU;
- L. vzhledem k tomu, že mnohostranný rozměr evropské politiky sousedství skýtá jedinečnou příležitost ke sdružení všech zemí a zúčastněných stran v regionu, aby spoluprací na konkrétních projektech na technické úrovni dosáhly skutečného pokroku a porozumění, zatímco parlamentní shromáždění EURONEST a EUROMED představují další příležitost na politické úrovni k nastolení a prohloubení vzájemného porozumění tím, že přispějí k rozvoji rodících se demokracií v těchto regionech;
- M. vzhledem k tomu, že svoboda tisku a sdělovacích prostředků a rovněž digitální svobody jsou v celé řadě zemí evropské politiky sousedství pod neustálým tlakem; vzhledem k tomu, že právo na svobodu projevu se řadí mezi všeobecná lidská práva a je základem demokracie a nezbytným předpokladem pro výkon ostatních práv; vzhledem k tomu, že všeobecná práva svobody vyžadují ochranu on-line i off-line;
- N. vzhledem k tomu, že EU revidovala v roce 2011 evropskou politiku sousedství, aby partnerským zemím, které se zapojily do budování stabilní a udržitelné demokracie, poskytla větší podporu a podpořila hospodářský rozvoj podporující začlenění; vzhledem k tomu, že vnější finanční nástroje EU, a především evropský nástroj sousedství, by měly podporovat cíle politiky sousedství; vzhledem k tomu, že je nezbytné pevně a přehledně provázat politický rámec a podporu poskytovanou těmito nástroji;
- O. vzhledem k tomu, že nedostatečný pokrok některých zemí Východního partnerství může být důsledkem pomalé nebo neexistující dynamiky politických a sociálních změn v partnerských zemích, nespokojenosti Unie s evropskou politikou sousedství

a neschopnosti ukázat partnerským zemím Evropské unie dostatečně motivující evropskou perspektivu a rovněž důsledkem hospodářské a finanční krize a nátlaku Ruska a jeho konkurenční nabídky na začlenění do euroasijské unie;

- P. vzhledem k tomu, že summit ve Vilniusu představuje předěl ve vývoji Východního partnerství a je důležitou zkouškou schopnosti politiky sousedství EU zajistit hmatatelné výsledky;
 - Q. vzhledem k tomu, že dohody o přidružení vyplývají z dvoustranné úrovně Východního partnerství, zatímco mnohostranná úroveň stále představuje zásadní rozměr pro rozvoj dobré regionální spolupráce založené na dobrých sousedských vztazích; vzhledem k tomu, že v této souvislosti je politováníhodné, že v rámci Východního partnerství stále existuje řada nevyřešených územních sporů, které je třeba urovnat; vzhledem k tomu, že Parlament se plně hlásí k zásadě svrchovanosti, územní celistvosti a právu národů na sebeurčení;
 - R. vzhledem k tomu, že EU by v této souvislosti měla aktivněji vystupovat při mírovém řešení konfliktů, včetně zamrzlých konfliktů, které v současnosti představují nepřekonatelnou překážku úplného rozvoje dobrých sousedských vztahů a regionální spolupráce východních a jižních partnerských zemí;
 - S. vzhledem k tomu, že parlamentní shromáždění Východního partnerství EURONEST je nadále klíčovým prvkem pro rozvoj demokratického a parlamentního rozměru Východního partnerství, umožňuje sdílet osvědčené postupy v oblasti parlamentních pracovních metod a je platformou zásadního významu pro přiblížení zemí Východního partnerství k EU, jež oslovuje občany;
1. vítá zveřejnění zpráv o pokroku za rok 2012 týkajících se jižních a východních zemí evropské politiky sousedství, ale vyjadřuje politování nad tím, že ve většině případů tyto zprávy i následné kroky poskytují smíšený obraz vyznačující se pokrokem, stagnací a regresí a popisují situaci jednotlivých zemí, aniž by zhodnotily programy prováděné Uníí a uvedly konkrétní doporučení ohledně přidělování finančních prostředků v rámci vnějších nástrojů EU nebo pomoci v rozvojové spolupráci a jejich dopadu na tvorbu politik v partnerských zemích; zastává názor, že by tyto zprávy měly rovněž posuzovat tendence na základě obsažených údajů za předchozí roky;
 2. zdůrazňuje, že podle článků 8 a 49 Smlouvy o Evropské unii (SEU) mají všechny evropské země, včetně zemí Východního partnerství, možnost ucházet se v dlouhodobém horizontu o členství v Evropské unii;
 3. rozhodně se domnívá, že Parlament by měl být plně zapojen do provádění nové evropské politiky sousedství a do úpravy finanční podpory EU, zejména prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci, a měl by být pravidelně informován o pokroku při provádění reforem v partnerských zemích a o výsledných úpravách; vyjadřuje politování nad tím, že s ním není vždy konzultováno vypracovávání akčních plánů ani není informován o obsahu diskusí; domnívá se, že jeho usnesení tvoří nedílnou součást politického rámce evropské politiky sousedství, a požaduje, aby byl poslancům EP udělen status pozorovatelů, aby se mohli účastnit schůzí politických podvýborů a podvýborů pro lidská práva;
 4. lituje, že pokrok dosažený partnerskými zeměmi neodpovídá vždy cílům, jež byly

stanoveny společně s EU; vyzývá k tomu, aby bylo provedeno konkrétní hodnocení revidované evropské politiky sousedství; vyzývá k většímu úsilí o to, aby byly všechny nástroje a politiky, jež má Unie k dispozici, využívány soudržně a zastřešovala je evropská politika sousedství; požaduje, aby byl konzistentně uplatňován přístup založený na pobídkách a diferencovaný přístup a zásada „více za více“, jakožto základní kámen revidované evropské politiky sousedství; vyzývá k tomu, aby byl v případě nutnosti uplatňován přístup „méně za méně“, pro ty země evropské politiky sousedství, jež nebudou dostatečně usilovat o vybudování stabilní a udržitelné demokracie a provádět dohodnuté reformy; zdůrazňuje, že základní podpora Unie musí zohledňovat i rozvojové potřeby partnerských zemí;

5. zdůrazňuje důležitou úlohu, kterou hraje občanská společnost v procesu přechodu a v reformním procesu a politický dialog v sousedních zemích; vyzývá EU, aby posílila spolupráci s občanskou společností v sousedních zemích a poskytovala jí svou podporu prostřednictvím různých nástrojů financování;
6. domnívá se, že podpora procesu přechodu k demokracii by se měla soustřeďovat na budování kapacit demokratických institucí, na podporu všech demokratických politických stran a občanské společnosti a práv žen a menšin a na budování právního státu, lidských práv a základních svobod v partnerských zemích, zejména svobody sdružování, projevu, shromažďování a svobodného tisku a sdělovacích prostředků; a vyzývá Unii a členské státy, aby posílily partnerství různých organizací a oblastí společnosti s cílem předat jim proces evropského sousedství do rukou; potvrzuje, že by k tomu mělo docházet mimo jiné vytvářením horizontálních propojení mezi různými aktéry společnosti na základě úzkého partnerství mezi organizacemi občanské společnosti (nevládní organizace, odbory, obchodní organizace, sdělovací prostředky, organizace mládeže atd.) a partnerskými projekty s vnitrostátními orgány a správami (zejména v oblasti vzdělávání);
7. domnívá se, že zprávy o pokroku by měly zahrnovat řádnou analýzu z hlediska rovnosti pohlaví; zdůrazňuje, že v rámci revidované evropské politiky sousedství je nezbytné zaměřit se více na posilování pracovních práv a práv odborů, začleňování hlediska rovnosti žen a mužů a spolupráci a dialog s nevládními organizacemi, odbory a dalšími organizacemi občanské společnosti;
8. trvá na dodržování všeobecných lidských práv a základních svobod, neboť jsou základními zásadami vnější politiky EU; domnívá se, že základním kamenem revidované evropské politiky sousedství je podpora občanské společnosti, a proto doporučuje, aby tato podpora, včetně podpory sociálních partnerů, byla úměrná této výzvě a aby byla za tímto účelem zahájena úzká spolupráce s Evropskou nadací pro demokracii;
9. zdůrazňuje, že hlavní nevládní organizace vytvořily společné platformy jak v případě Unie pro Středomoří, tak i Východního partnerství; zastává názor, že by měly proběhnout řádné a včasné konzultace s těmito fóry občanské společnosti při navrhování, provádění a sledování akčních plánů evropské politiky sousedství;
10. domnívá se, že je třeba multilaterální struktury evropské politiky sousedství upevnit a rozvinout podle více strategických linií; trvá na tom, že s ohledem na ústřední význam „účinného multilateralismu“ v zahraniční politice Unie by Komise a ESVČ měly zvážit, zda by multilaterální zaměření evropské politiky sousedství mohlo sloužit jako rámec pro

organizaci politických vztahů v širší Evropě;

11. vyzývá Unii, aby více zviditelňovala projekty financované nebo podporované z evropské politiky sousedství v partnerských zemích a aby se ve společnosti více angažovala pro zlepšení obrazu a přijímání Unie mezi občany v partnerských zemích evropské politiky sousedství, zejména využíváním mediálních kampaní a prokazováním přínosu spolupráce s EU;
12. vyjadřuje politování nad značnými škrty v okruhu 4 víceletého finančního rámce na období 2014–2030 ve srovnání s původním návrhem Komise; zdůrazňuje, že pro zajištění dalšího pokroku v reformách, sdílení osvědčených postupů a dosažení anebo zachování řádně fungující demokracie v zemích východního sousedství EU, což je životně důležitým zájmem EU, má zásadní význam ambiciózní financování Východního partnerství; domnívá se také, že je třeba zachovat současnou rovnováhu mezi východní a jižní částí evropské politiky sousedství a náležitě dodržovat zásady diferenciacce a individuálního přístupu, které byly dosud uplatňovány; trvá na tom, aby příslušné rozpočtové orgány byly pravidelně informovány o ukazatelích a pokynech, které ovlivňují rozhodování v otázce rozpočtové podpory, a aby byl Parlament zapojen do procesu přidělování nebo odebrání prostředků, které je výsledkem uplatňování zásad „více za více“ / „méně za méně“;
13. zdůrazňuje, že základními kameny demokracie jsou svoboda projevu, pluralita a nezávislost sdělovacích prostředků; zdůrazňuje proto význam podpory nezávislých, udržitelných a odpovědných veřejnoprávních sdělovacích prostředků poskytujících kvalitní, pluralistický a rozmanitý obsah ze strany EU a je si vědom toho, že svobodné a nezávislé veřejnoprávní sdělovací prostředky hrají vždy zásadní úlohu při prohlubování demokracie, v úsilí o co největší zapojení občanské společnosti do veřejných záležitostí a posilování postavení občanů na cestě k demokracii;
14. uznává, že svobodné a spravedlivé volby mají pro přechod k demokracii zásadní význam, a zdůrazňuje úlohu nezávislých sdělovacích prostředků, zejména veřejnoprávních, v transparentní, věrohodné a demokratické organizaci volebního procesu; vyzývá Komisi a ESVČ, aby pokračovaly ve své podpoře demokratické organizace voleb v partnerských zemích a pokud možno ji posilovaly a aby rovněž upevňovaly svobodu sdělovacích prostředků a pluralismus;

Východní partnerství

15. doporučuje, aby Unie: a) posílila používání zásady „více za více“ a vytvořila pro ni pobídky pozitivní soutěží a spoluprací mezi partnerskými zeměmi a vyjádřila potřebnou podporu zemím Východního partnerství, na něž je vyvíjen nátlak ze strany třetích zemí, při zavádění *acquis* Společenství; b) uplatňovala dvoukolejný přístup tj. být náročný na vlády Východního partnerství a zároveň zastávat otevřený, velkorosý a angažovaný postoj vůči občanům partnerských zemí; (c) vybízela tyto občany, aby prosazovali hodnoty, na nichž je EU založena, zejména svobodu, právní stát a dodržování lidských práv a základních svobod, prostřednictvím jejich odhodlané podpory, a tak z nich učinila hlavní zdroj proměny zákonodárné moci; d) vypracovala dlouhodobou strategii na podporu evropských hodnot, jež by zahrnovala interní změnu a touhu těchto společností pro svobodě a prosperitě; e) decentralizovala Východní partnerství jeho zapojením a předáním do rukou veřejným aktérům na obou stranách prostřednictvím horizontálního partnerství

a sbližování, doprovázenými zvýšenou mobilitou, přímými kontakty mezi lidmi, uvolněním víz a návrhem bezvízového styku, v němž by se měl uplatňovat zásada uvolnění víz nejprve pro sousední země; f) přistoupila k zahájení či podepsání dohod o přidružení a zaměřila se na jejich rychlý vstup v platnost, nejprve na prozatímním základě a poté v plném rozsahu, před koncem současného volebního období Evropského parlamentu a funkčního období Evropské komise, za předpokladu, že budou splněny nebytné podmínky a požadavky; g) zdržela se použití síly i hrozeb jejího použití při řešení sporů v regionu, přičemž zdůrazňuje, že jediným možným způsobem, jak urovnat konflikty v tomto regionu, je jednání v rámci mezinárodně uznávaných struktur na základě zásad mezinárodního práva;

16. připomíná svůj postoj, že okupace území země Východního partnerství ze strany jiné země partnerství je porušením základních zásad a cílů Východního partnerství a uzavření dohod o přidružení s Arménií a Ázerbájdžánem by mělo být podmíněno pokrokem ve vyřešení konfliktu v Náhorním Karabachu v souladu s rezolucemi Rady bezpečnosti OSN č. 822, 853, 874 a 884 z roku 1993 a základními zásadami Minské skupiny Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) uvedenými ve společném prohlášení, které bylo přijato v L'Aquila dne 10. července 2009;
17. vyjadřuje politování nad skutečností, že s blížícím se termínem vilniuského summitu Východního partnerství, jsou na země Východního partnerství vyvíjeny stupňující se tlaky různé povahy; považuje tento nátlak za nepřijatelný a vyzývá Rusko, aby se zdrželo jednání, jež je jasným porušením zásad Helsinské deklarace; důrazně připomíná, že svobodná volba zemí Východního partnerství by pro ně neměla vést k důsledkům, jako jsou obchodní opatření, vízová politika, omezení mobility pracovníků, zásahy do nevyřešených konfliktů aj.; vyzývá Komisi a Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ), aby se zabývaly tímto politováníhodným vývojem překračujícím obchodní rozměr a podnikly vhodné kroky na obranu partnerů Unie tím, že vyšlou důrazné poselství podpory zemím Východního partnerství v jejich evropských aspiracích a volbách; zdůrazňuje však, že vodítkem pro reformy, z nichž mají prospěch všichni účastníci, jsou dohody o přidružení a dohody o obsáhlých a komplexních zónách volného obchodu;
18. nadále se zasazuje o další rozvoj parlamentního shromáždění Euronest, neboť je významným fórem pro multilaterální meziparlamentní spolupráci se zeměmi Východního partnerství; vyjadřuje politování nad navrhovanými škrty v rozpočtových položkách evropské politiky sousedství ve víceletém finančním rámci na období 2014–2020, neboť cílem těchto rozpočtových položek je důraznější podpora opatření a projektů v oblasti budování demokracie, právního státu a prosazování lidských práv;
19. zdůrazňuje, že zrušení vízové povinnosti by bylo vůči národům zemí Východního partnerství významným gestem a skutečně by jim pomohlo přiblížit se členským státům EU;
20. považuje uveřejnění plánu pro Východní partnerství pro období 2012–2013 za první krok k vytvoření lepších nástrojů pro sledování; vyzývá Komisi a ESVČ, aby dále rozvíjely vhodné mechanismy následné činnosti, jež jsou s to posoudit výkonnost a výsledky zemí evropské politiky sousedství a rovněž stanovit jasné a měřitelné cíle;

21. doporučuje zemím Východního partnerství, aby: a) přehodnotily a znásobily své úsilí o splnění politických, právních a hospodářských kritérií; b) zajistily, aby se v jejich společnostech dodržovaly základní hodnoty demokracie, právního státu, lidských práv, rovnosti mezi muži a ženami a boje proti korupci; c) dále podporovaly proměnu společnosti, reformní procesy a systémovou modernizaci veřejných norem a veřejné správy, přičemž by měly evropskou integraci považovat za dlouhodobou strategickou volbu, a nikoli pouze za hospodářský a správní počín; d) odstranily rozdíl mezi rétorikou a praktickými kroky; e) věnovaly větší pozornost mnohostranné struktuře Východního partnerství a učily se prostřednictvím osvědčených postupů; f) uplatňovaly, pokud jde o regionální konflikty, uvědomění a ponaučení plynoucí z historické zkušenosti evropské integrace a podporovaly vzájemnou regionální, politickou a hospodářskou spolupráci, neboť bilaterální problémy je třeba řešit mírovou cestou a dobré sousedské vztahy a regionální spolupráce jsou základními prvky Východního partnerství; g) zapojily občany a veřejné činitele do horizontálních partnerství a do družby s příslušnými zástupci z Unie a zahrnuly občanskou společnost a mladou generaci jako faktor změny; h) zdržely se použití síly i hrozeb jejího použití při řešení sporů v regionu, přičemž zdůrazňuje, že jediným možným způsobem, jak urovnat konflikty v tomto regionu, je jednání v rámci mezinárodně uznávaných struktur na základě zásad mezinárodního práva;
22. je znepokojen kroky Ruské federace, jejichž cílem je odradit partnerské země od politického a hospodářského přidružení k EU; znovu zdůrazňuje svrchované právo každého státu zvolit si politická a obchodní spojení; dále se domnívá, že postupná integrace partnerských zemí s EU je zcela v souladu s jejich snahou o zachování přátelských vztahů s Ruskem; odmítá, aby modelem pro vztahy EU a Ruska s partnerskými zeměmi byla hra s nulovým součtem;
23. znovu potvrzuje, že je třeba usilovat o stabilitu a bezpečnost v regionu, což je nezbytným předpokladem pro dosažení cílů Východního partnerství, a to i v kontextu další integrace s EU; naléhavě vyzývá k dalšímu úsilí o urovnání sporů o území v Gruzii, Ázerbájdžánu, Arménii a Moldavsku; připomíná v této souvislosti svůj postoj, že uzavření dohod o přidružení mezi EU a Arménií a Ázerbájdžánem by mělo být podmíněno pokrokem při řešení konfliktu v Náhorním Karabachu v souladu s rezolucemi Rady bezpečnosti OSN č. 822, 853, 874 a 884 z roku 1993 a základními zásadami Minské skupiny Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) uvedenými ve společném prohlášení, které bylo přijato v L'Aquile dne 10. července 2009;
24. připomíná, že odhodlání uzavřít dohody o přidružení a prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu vylučuje veškeré formy souběžné účasti v celní unii;
25. vyzývá členské státy EU a partnerské země východní Evropy, aby přezkoumaly své politiky vývozu zbraní do tohoto regionu s cílem dosáhnout uzavření dohod o odzbrojení a demilitarizaci v oblastech střetů; vyzývá Rusko, aby tyto dohody konstruktivním způsobem respektovalo a rovněž plně respektovalo svrchovanost zemí v regionu a zdrželo se jakýchkoli kroků, jež by ohrozily regionální stabilitu;
26. zdůrazňuje, že EU a partnerské země východní Evropy čelí společným politickým výzvám, pokud jde o zajištění spolehlivých a bezpečných dodávek energie; připomíná, že spolupráce v oblasti energetické bezpečnosti je v rámci Východního partnerství a politiky

sousedství v období 2014–2020 jednoznačnou prioritou; očekává, že třetí summit Východního partnerství, který se bude konat ve Vilniusu, poskytne podnět k posílení spolupráci v oblasti energetiky a zlepši energetickou bezpečnost na obou stranách;

27. připomíná, že Smlouva o Energetickém společenství stanovuje základ pro vytvoření zcela integrovaného regionálního trhu s energií, který podporuje hospodářský růst, investice a stabilní právní rámec; doporučuje proto prodloužit Smlouvu o Energetickém společenství na období po roce 2016 a současně přizpůsobit v ní stanovené rozhodovací struktury budoucím výzvám, a to i vytvořením mechanismů právní kontroly pro řešení nedostatků při provádění *acquis communautaire* jakož i mechanismů solidarity; vítá, že o vstup do Energetického společenství požádala Gruzie, která by se tak po Ukrajině a Moldavsku stala třetí zemí Východního partnerství, jež by se stala členem tohoto společenství; vyzývá k dalšímu rozšíření Energetického společenství prostřednictvím evropské politiky sousedství v souladu s cíli tohoto společenství na základě společného zájmu; zdůrazňuje, že právní integrace by měla probíhat ruku v ruce se společnými investicemi do kapacity pro propojení a infrastruktury, jakož i obnovitelných zdrojů energie, energetické účinnosti a nových technologií; zdůrazňuje rozhodující význam další diverzifikace dodavatelských a přepravních tras;
28. žádá, aby součástí každé dohody se zemí Východního partnerství byla doložka o energetické bezpečnosti, jež zajistí náležité dodržování právních předpisů EU týkajících se vnitřního trhu s energií, jakož i mechanismus včasného varování, který zajistí včasné posouzení možných rizik a problémů týkajících se dodávek energie a jejich přepravy ze třetích zemí, a rovněž vytvoření společného rámce pro vzájemnou pomoc, solidaritu a řešení sporů;

Arménie

29. uznává pokrok dosažený v oblasti demokratických norem a při plnění požadavků dohody o přidružení, ale uznává, že v oblasti demokracie nadále přetrvávají nedostatky, které je třeba řešit; uznává, že je třeba dále pokročit v oblasti reformy veřejné správy, včetně oblasti prosazování práva, soudního systému a boje proti korupci; vyjadřuje politování nad skutečností, že se prezident Arménie přednedávnm zavázal k celní unii; připomíná arménským orgánům, že tato politika není slučitelná s dohodou o přidružení; v této souvislosti doufá, že Arménie bude pokračovat v reformách souvisejících s přidružením k EU, neboť jejich provedení by jí mohlo zajistit hospodářskou prosperitu a vyřešit společensko-ekonomické a politické problémy, které v této zemi stále přetrvávají; vyzývá k pokračování ve spolupráci s EU, jíž je EU otevřena;
30. vítá skutečnost, že byly v Arménii zavedeny řádné makroekonomické politiky a strukturální reformy a že bylo rovněž dosaženo dalšího pokroku na cestě ke splnění cílů akčního plánu;

Ázerbájdžán

31. vyjadřuje politování nad tím, že pokud jde o úsilí Ázerbájdžánu o uzavření dohod o přidružení, přetrvává nejasná vize a váhání; zdůrazňuje hospodářský potenciál vztahů EU a Ázerbájdžánu, je však znepokojen nedostatky v oblasti demokracie, právního státu a lidských práv v Ázerbájdžánu; trvá proto na tom, aby Ázerbájdžán prokázal své

odhodláni tím, že zlepši své příslušné normy, včetně svobody projevu a sdružování, a že nebude upírat demokratické opozici její práva; trvá na tom, že propuštění politických vězňů a ukončení obtěžování politických aktivistů, zastánců lidských práv a novinářů jsou nezbytnými podmínkami pro uzavření jakékoli dohody o strategickém partnerství pro modernizaci s Ázerbájdžánem;

32. vyjadřuje politování nad skutečností, že před prezidentskými volbami, které proběhly dne 9. října 2013, nebyly dodržovány mezinárodní normy a kandidátům byla mimo jiné z procesních důvodů odepřena registrace, a vyzývá k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění 14 ázerbájdžánských opozičních politiků, novinářů a aktivistů bojujících za lidská práva, kteří byli v posledních měsících uvězněni, včetně Tofíqa Yaqublua a Ilgara Mammadova¹;
33. vyjadřuje politování nad tím, že ve věci dohod o přidružení a prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu přetrvává u Evropské unie nedostatečná vize a váhání, což je důsledkem toho, že neporozuměla strategické úloze Ázerbájdžánu v hospodářské, geopolitické a kulturní oblasti;

Bělorusko

34. lituje stagnující a nepřijatelné situace v oblasti lidských práv, demokracie a politických vězňů a nedostatečného pokroku v oblasti dodržování hodnot a norem prosazovaných Uníí; trvá na tom, že je nutné kritické zapojení a přísná podmíněnost ze strany Unie, jakož i velkorysejší a otevřený postoj k občanské společnosti a nevládním organizacím, které je třeba podněcovat ke sledování a k provádění reforem; naléhavě vyzývá běloruské orgány, aby se zapojily do dialogu o modernizaci a zahájily jednání s EU o uzavírání dohod o zjednodušení vízového režimu a o zpětném přebírání osob, a podpořily tak přímé kontakty mezi lidmi;
35. vyzývá běloruské orgány, aby využily litevské předsednictví a summit Východního partnerství ve Vilniusu jako další příležitost ke zlepšení vztahů s EU, jakmile budou všichni političtí vězni propuštěni, a to s cílem opět zahájit politický dialog mimo jiné o demokratických reformách, svobodných a spravedlivých volbách, dodržování právního státu, lidských práv a základních svobod, zapojení opozice a občanské společnosti pod podmínkou, že běloruské orgány prokáží dodržování těchto základních hodnot;
36. připomíná, že EU je připravena zlepšit vztahy s běloruskou vládou, jakmile se běloruské orgány zaváží k dodržování společně stanoveného programu, k čemuž patří respektování demokratických zásad, lidských práv a základních svobod, a to mj. bezpodmínečným propuštěním a rehabilitací všech politických vězňů; zdůrazňuje však, že jakékoli její zapojení je striktně podmíněno;
37. zdůrazňuje, že je obzvlášť nutné ještě více posílit finanční podporu nezávislých běloruských sdělovacích prostředků;

Gruzie

¹ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. června 2013 o Ázerbájdžánu: případ Ilgara Mammadova (Přijaté texty, P7_TA(2013)0285).

38. uznává pokrok, jehož bylo dosaženo v uplynulých letech při modernizaci země a při plnění požadavků dohody o přidružení, a úsilí úřadů v rámci boje proti korupci; vítá příkladně pokojné předání moci po demokratických parlamentních volbách; se znepokojením však konstatuje, že i nadále existují určité nedostatky, pokud jde o uplatňování demokratických standardů; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba zavést další zlepšení a reformy s cílem dosáhnout nezávislosti a nestrannosti soudů a účinného trestněprávního systému, jakož i nediskriminačního volebního systému a dodržování práv menšin; konstatuje, že stále probíhají soudní šetření s vedoucími představiteli opozice, a vyzývá k plnému dodržování evropských standardů a norem; podporuje úsilí gruzínské vlády o uvolnění napjatých vztahů s Ruskem a současně o zachování proevropské orientace země; znovu vyjadřuje rozhodnou podporu územní celistvosti Gruzie ze strany EU;
39. podporuje parafování dohody o přidružení, dle jeho názoru by však mělo být podmíněno tím, že gruzínské orgány skutečně dosáhnou pokroku v oblasti právního státu, počínaje propuštěním všech politických vězňů, včetně Vana Merabšviliho, a dodržováním evropských standardů v nadcházejících prezidentských volbách;
40. vyzývá Komisi, aby toto pravidlo podmíněnosti začala bezodkladně uplatňovat a k tomu účelu vypracovala soubor měřítek, podle kterého bude tento pokrok měřit;
41. zdůrazňuje, že prezidentské volby, které mají proběhnout dne 27. října 2013, tedy v době dokončování jednání s EU o dohodě o přidružení, představují jedinečnou příležitost k ověření toho, zda je Gruzie připravena dodržovat demokratické normy a zásady právního státu, k čemuž patří svoboda opozice kandidovat ve volbách a schopnost svobodných a nezávislých sdělovacích prostředků sledovat kampaň bez zásahů ze strany úřadů;
42. zdůrazňuje, že Gruzie by se neměla zříkat evropského směřování a podlehnout nátlaku, aby se vzdala přidružení k EU;

Moldavsko

43. vítá odhodlanost politických elit splnit požadavky dohody o přidružení, včetně požadavků prohloubené a komplexní zóny volného obchodu, akčního plánu na uvolnění vízové politiky a pokroku, kterého bylo dosaženo, pokud se jedná o parafování dohody o projektu plynovodu Iasi–Ungheni; oceňuje úsilí o modernizaci, jež je v zemi vynakládáno, a především nárůst výdajů na vzdělávání; žádá, aby byla urychleně podepsána dohoda o přidružení a aby byly dokončeny veškeré nezbytné kroky k jejímu brzkému provedení; je si nicméně vědom skutečnosti, že demokratické instituce jsou slabé, a že je tudíž třeba výrazně je posílit; vybízí moldavskou vládu, aby pokračovala v intenzivním úsilí o zavádění nezbytných opatření; domnívá se, že pro evropské směřování Moldavska mají klíčový význam politická stabilita a dlouhodobá shoda ohledně reform, především v oblasti právního státu a nezávislosti státních institucí;
44. žádá, aby byla na summitu ve Vilniusu parafována dohoda o přidružení, včetně prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu, a doufá, že bude brzy dokončen dialog o vízovém režimu; uznává, že provádění dohody o přidružení a zavedení volného obchodu a bezvízového styku budou mít významný dopad na proces reform

v Moldavsku; v souvislosti s tím konstatuje, že nedávné politické krize odhalily zranitelnost dosavadního procesu demokratizace, a zdůrazňuje, že je nutné budovat skutečně důvěryhodné nezávislé demokratické instituce;

45. doporučuje, aby byla v blízké budoucnosti (po summitu ve Vilniusu) co nejdříve podepsána dohoda o přidružení, pokud jsou i nadále plněny příslušné požadavky;
46. vítá zahájení stavby nového plynovodu mezi Rumunskem a Moldavskem a vybízí jej, aby pokračovalo ve svém úsilí, odolávalo nátlaku ze strany Ruska a nevzdávalo se dohody o přidružení;

Ukrajina

47. vyjadřuje politování nad tím, že bylo pozastaveno plnění požadavků dohody o přidružení, jak je stanoví závěry Rady ze dne 10. prosince 2012 o Ukrajině a usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. prosince 2012 o situaci na Ukrajině¹, a že Ukrajina i nadále praktikuje selektivní justici a doposud nedokončila reformu svého volebního systému a právního řádu; vítá nicméně nedávný závazek prezidenta Janukovyče a vůdců opozice pokračovat v procesu přijímání požadovaných právních aktů v Nejvyšší radě (parlamentu) a očekává, že budou tyto sliby splněny před summitem ve Vilniusu; uznává pokrok, kterého bylo doposud dosaženo, avšak zdůrazňuje, že je třeba vyvinout další úsilí s cílem dokončit reformu fungování úřadu státního zástupce, zdokonalit právní předpisy upravující volby a vyřešit problém selektivní justice;
48. vítá skutečnost, že dialog mezi Ukrajinou a EU i nadále pokračuje a že sdílejí ambici podepsat dohodu o přidružení na summitu Východního partnerství, který se uskuteční ve Vilniusu ve dnech 28. a 29. listopadu 2013;
49. bere na vědomí evropské směřování Ukrajiny a znovu opakuje svůj názor, že prohlubování vztahů mezi EU a Ukrajinou a skutečnost, že Ukrajině bylo nabídnuto evropské směřování, mají velký význam a jsou v zájmu obou stran;
50. doporučuje, aby Rada podepsala dohodu o přidružení mezi EU a jejími členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé, budou-li splněny stanovené podmínky, jak je vymezila Rada ve složení pro zahraniční věci na svém zasedání dne 10. prosince 2012 a podpořilo usnesení Parlamentu ze dne 13. prosince 2012; vyjadřuje svůj souhlas (který je podmíněn splněním výše uvedených požadavků) s rozhodnutím Rady o dočasném provádění dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou, a to bezprostředně po jejím podpisu; oznamuje, že se v případě splnění všech požadavků a následném podepsání dohody hodlá podílet na plné ratifikaci dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou, a to ještě ve stávajícím volebním období;
51. odsuzuje skutečnost, že Rusko nedávno použilo obchodní sankce proti ukrajinskému vývozu s cílem vyvinout na Ukrajinu tlak, aby nepodepsala dohodu o přidružení s EU; vyzývá Rusko, aby upustilo od ukládání těchto sankcí a od nepřiměřeného politického vměšování se a tlaku;

¹ Přijaté texty, P7_TA(2012)2889.

Jižní sousedství

52. je znepokojen obtížemi, s nimiž se potýkají země jižního Středomoří při řešení problémů souvisejících s přechodem k demokracii;
53. zdůrazňuje, že právní a technická pomoc, kterou Unie a její členské státy poskytly při přechodu úřadům v zemích Arabského jara, sehrála zásadní úlohu, neboť těmto orgánům pomohla dosáhnout konkrétních výsledků v jejich úsilí o navrácení aktiv;
54. vítá úspěch své iniciativy při zakládání pracovních skupin pro Tunisko, Jordánsko a Egypt a zdůrazňuje, že tato setkání uspořádaná mezi soukromými zúčastněnými stranami, veřejnými orgány a mezinárodními organizacemi by měla zajistit širší zapojení občanské společnosti a nevládních organizací a dosáhnout konkrétních výsledků, pokud politické situace umožní posílenou hospodářskou spolupráci a integraci; navrhuje, aby byla prozkoumána možnost rozšířit tuto iniciativu na další země v regionu;
55. zastává názor, že prioritou Unie v zemích jižního sousedství musí být úspěšný přechod k udržitelné demokracii, a vyzývá orgány EU a její členské státy, aby v tomto ohledu zvýšily svou podporu;
56. doporučuje, aby Unie zachovala a případně zintenzívnila svůj podíl na podpoře přechodu v jižních partnerských zemích, zaměření na demokratickou transformaci, partnerství mezi lidmi a občanskou společností a udržitelného hospodářského růstu podporujícího začlenění;
57. poukazuje na to, že klíčovou součástí přechodu, který v současnosti probíhá v zemích jižního sousedství, jsou sociální spravedlnost a zlepšení kvality života; vyjadřuje hluboké znepokojení nad situací v oblasti zaměstnanosti, především mezi mladými lidmi, a naléhavě vyzývá Komisi, aby podporovala účinné politiky zaměstnanosti;
58. konstatuje, že počet studentů ze zemí jižního sousedství, kteří se zapojili do programů Tempus a Erasmus Mundus, je velmi nízký, a to navzdory tomu, že v roce 2012 byly na tyto programy vyčleněny dodatečné finanční prostředky; znovu opakuje svou výzvu, aby Komise zřídila evropsko-středomořský program Leonardo da Vinci s cílem podpořit mobilitu mladých učňů, kteří chtějí získat odborné vzdělání v zahraničí, a tím přispívat k boji s nezaměstnaností mladých lidí, která je v jižním Středomoří velmi vysoká;
59. vyzývá Unii a její členské státy, aby prováděly konkrétní a účinnou politiku mobility se zeměmi jižního sousedství, a zejména aby současně podepsaly dohody o uvolnění vízového režimu a readmisní dohody podobné dohodám, které byly podepsány s většinou zemí Východního partnerství; v tomto ohledu zdůrazňuje nutnost zintenzívnit mobilitu a spolupráci v oblasti vysokoškolského a odborného vzdělávání, rozšířit a posílit stávající programy a mobilitu studentů, absolventů, učitelů a akademických pracovníků a podpořit výměnné programy mezi institucemi vysokoškolského a odborného vzdělávání a partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti výzkumu a podnikání; domnívá se, že je klíčové zjednodušit postupy udělování víz účastníkům těchto programů; vyzývá EU, aby vypracovala praktickou a ucelenou strategii, která zahrne Evropskou službu pro vnější činnost, Komisi, členské státy a partnery v zemích jižního sousedství a umožní řešit problémy spojené s migrací a chránit uprchlíky a žadatele o azyl, kteří pochází z jižního

sousedství, zejména v souvislosti s Arabským jarem a trvajícím nestabilitou v severní Africe;

60. znovu opakuje, že je nesmírně důležité, aby orgány a instituce Unie a členské státy projevíly skutečnou politickou vůli k aktivnímu zapojení do řešení konfliktů v tomto regionu, především izraelsko-palestinského konfliktu, aby tyto konflikty již nebyly překážkou provádění evropské politiky sousedství;
61. považuje za prioritu podporu partnerských zemí při rozvoji a financování projektů regionální politiky a začlenění regionálních enkláv; doporučuje v tomto ohledu, aby byly podniknuty příslušné kroky, aby se při řízení evropských regionálních fondů pro rozvoj v příslušnosti jak partnerských zemí, tak sekretariátu Unie pro Středomoří vycházelo ze zkušeností Unie;
62. domnívá se, že je naléhavě třeba podpořit projekty v oblasti udržitelného socioekonomického rozvoje podporujícího začlenění a integrace v oblasti Maghrebu s cílem usnadnit pohyb zboží, služeb, kapitálu a osob; připomíná, že konflikt v Západní Sahaře představuje hlavní překážku pro integraci tohoto regionu; vyzývá Alžírsko a Maroko, aby rozvinuly aktivní partnerství schopné vypořádat se s regionálními výzvami, k nimž patří konflikt na území Západní Sahary; v souvislosti s tím vítá přijetí společného sdělení vysoké představitelky a Komise z prosince 2012, které obsahuje návrhy, jak podpořit těchto pět zemí Maghrebu v jejich úsilí o užší spolupráci a hlubší regionální integraci; vítá, že se Unie ujala severního spolupředsednictví Unie pro Středomoří, a očekává, že tato skutečnost podpoří politickou soudržnost, celkovou koordinaci a účinnost, zejména pokud jde o financované projekty;
63. vybízí Maroko, frontu Polisario a Alžírsko, aby usilovaly o nalezení náležitého, mírového, trvalého a vzájemně přijatelného řešení konfliktu v Západní Sahaře, které bude v souladu s příslušnými rezolucemi OSN, včetně rezolucí umožňujících nezávislost; zdůrazňuje význam zajistit dodržování lidských práv obyvatel Sahary a potřebu zabývat se situací v oblasti lidských práv v uprchlických táborech v Západní Sahaře a oblasti Tindouf, včetně práv saharských politických vězňů, jimž bylo odepřeno právo na spravedlivý soudní proces a kteří musí být propuštěni;
64. zdůrazňuje význam Unie pro Středomoří coby nástroje pro institucionalizaci vztahů s jižním sousedstvím; zdůrazňuje význam nadcházejících schůzek ministrů pro oživení evropsko-středomořského partnerství a pro prosazování společných projektů;
65. znovu potvrzuje, že cílem partnerství se zeměmi jižního sousedství je sblížit obě pobřeží Středozemí, vybudovat prostor míru, demokracie, bezpečnosti a prosperity pro 800 milionů obyvatel a nabídnout EU a jejím partnerům účinný dvoustranný a vícestranný rámec, který vytvoří základ pro řešení demokratických, sociálních a ekonomických výzev a pro podporu regionální integrace, zejména pokud jde o obchod, zaručí jejich souběžný rozvoj ve prospěch všech a podpoří partnery v budování demokratického, pluralistického a sekulárního státu, zejména prostřednictvím programů v oblasti budování institucionálních kapacit, a umožní přijímat vyvážená a ambiciózní opatření v oblasti obchodu se zbožím a službami výhodná pro obě strany, jimž by předcházela příslušná posouzení dopadů a která by mohla vést k vytvoření prohloubených a komplexních zón volného obchodu; domnívá se, že to bude zajisté první krok na cestě k velkému evropsko-

středomořskému hospodářskému prostoru, který by rovněž pomohl vyřešit hospodářské problémy našich sousedních partnerů na jihu a usnadnit integraci jih-jih;

66. zdůrazňuje skutečnost, že morální povinností EU je podpořit proces navrácení majetku rozkradeného bývalými diktátory a jejich režimy; domnívá se, že navrácení majetku je vysoce politickou otázkou, neboť má symbolickou hodnotu a jelikož je nutné obnovit odpovědnost v duchu demokracie a právního státu; konstatuje, že navrácení majetku musí být klíčovým politickým závazkem, jež EU v partnerství se zeměmi jižního sousedství nese; znovu opakuje, že je nutné zřídit mechanismus EU, jehož cílem by bylo poskytnout zemím jižního sousedství právní podporu během procesu navrácení majetku;
67. vyzývá Komisi, Evropskou službu pro vnější činnost a členské státy, aby vynaložily více úsilí na podporu zemí v regionu za tím účelem, aby do svých zákonů začlenily jasná ustanovení a prováděly programy s cílem zajistit práva žen, jejich zapojení do politického a ekonomického rozhodování, přístup ke vzdělání, ekonomickou nezávislost a odstranění všech forem násilí páchaného na ženách;
68. domnívá se, že EU by zákonodárcům, kteří připravují a navrhují právní předpisy v odvětví informačních a komunikačních technologií, měla poskytnout pomoc a znalosti, což by mělo rozvinout obrovský potenciál digitálních technologií jak pro proces demokratizace, tak pro hospodářský rozvoj a regionální spolupráci; domnívá se, že pro zlepšení socioekonomické situace je volný tok informací a přístup k internetu zásadní; v tomto ohledu zdůrazňuje, že je důležité respektování digitálních svobod;
69. vyjadřuje hluboké znepokojení nad tím, že se v tomto regionu množí případy nábožensky motivovaného násilí, páchaného především na křesťanech, a vyzývá Unii, aby v rámci evropské politiky sousedství jednala i v této záležitosti;
70. opět vyzývá Komisi, aby zlepšila zviditelnění Východního partnerství a projektů Unie pro Středomoří v partnerských zemích, aby byly pro obyvatele těchto zemí srozumitelnější a aby se prokázala přidaná hodnota, kterou spolupráce s EU přináší;

Alžírsko

71. konstatuje, že Alžírsko potvrdilo svůj záměr zapojit se do evropské politiky sousedství, avšak dosud nepřijalo příslušný akční plán; vítá zahájení jednání o akčním plánu EU-Alžírsko a důrazně Alžírsko vybízí k tomu, aby tohoto nástroje využilo k posílení vztahů s EU; vyzývá EU a Alžírsko, aby urychlily svá jednání týkající se evropské politiky sousedství s cílem bezodkladně přijmout akční plán;
72. vítá kroky, které učinil alžírský parlament s cílem zlepšit spolupráci s Evropským parlamentem a zvýšit kvalitu politického dialogu mezi oběma parlamenty;
73. vítá skutečnost, že bylo dne 7. července 2013 podepsáno Memorandum o porozumění ohledně strategického partnerství v oblasti energetiky mezi Alžírskem a Evropskou unií, které definitivně uvolní cestu k užší integraci našich trhů, rozvoji infrastruktury a k přenosu technologií mezi oběma stranami;
74. zdůrazňuje, že je nutné zavést politiku, která umožňuje v plné míře dodržovat lidská práva

a základní svobody, zejména svobodu sdružování a shromažďování; doufá, že očekávaný přezkum alžírské ústavy proběhne v rámci otevřeného a transparentního postupu, do nějž budou zapojeni zástupci všech politických směrů v zemi, a přispěje tak k upevnění demokracie a právního státu bere na vědomí plynulý průběh mise EU pro sledování průběhu voleb (EU EOM) vyslané do Alžírsku v návaznosti na všeobecné volby konané dne 10. května 2012; připomíná doporučení volební pozorovatelské mise EU a naléhavě vyzývá alžírské orgány, aby při přípravách na budoucí volby provedly nezbytná řešení; znovu opakuje, že Unie v tomto procesu nabízí podporu;

75. vyzývá Unii, aby posílila a ještě více rozšířila svoji podporu organizacím občanské společnosti v Alžírsku a programům na podporu zaměstnanosti žen a mládeže, řízení hospodářských záležitostí, zlepšování podnikatelského prostředí a posílení svobod a základních práv;
76. vyzývá Alžírsko, aby usnadnilo činnost organizací občanské společnosti prosazováním svobody sdružování a svobody shromažďování;

Egypt

77. je znepokojen aktuálním vývojem politické situace v Egyptě po vojenském převratu, k němuž došlo dne 3. července 2013, politickou polarizací, vážnými hospodářskými obtížemi a situací v oblasti dodržování lidských práv a základních svobod a rovněž bezpečností v regionu, a to se zvláštěm zřetelem na Sinajský poloostrov; co nejdůrazněji odsuzuje veškeré projevy násilí, včetně útoků na koptské kostely, a domnívá se, že nedávné operace egyptských bezpečnostních sil byly nepřiměřené a vyžádaly si nepřijatelně velký počet úmrtí a zranění; vyzývá egyptskou vládu, aby se zdržela takových kroků; naléhavě vyzývá všechny politické strany, aby se zapojily do skutečného dialogu, a umožnily tak obnovu demokratického procesu, který je odpovědí na legitimní požadavky a ambice egyptského lidu; zdůrazňuje potřebu zajistit národní usmíření všech politických a společenských sil, včetně umírněných složek Muslimského bratrstva, neboť se jedná o klíčovou součást přechodu k demokracii, což zahrnuje uspořádání prezidentských a parlamentních voleb; zdůrazňuje, že EU by mohla prostřednictvím vysoké představitelky, místopředsedkyně Komise nalézt vhodný způsob, jak podpořit dialog mezi hlavními politickými činiteli v zemi, který by vedl k vytvoření vlády národní jednoty, jež by připravila volby; zejména doporučuje, aby vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise vyslala jasný signál, že postavení Muslimského bratrstva mimo zákon by ohrozilo demokratické začlenění a vyhlídky na návrat k demokracii;
78. zdůrazňuje, že budoucí prosperita Egypta je možná pouze na základě demokratického řešení s plně fungujícími demokratickými institucemi, které budou zárukou bezpečnosti všech občanů, a že přechodem k demokracii by měli všichni získat právo na spravedlivý soudní proces;
79. vyzývá Unii, aby ve svých dvoustranných vztazích s Egyptem a při poskytování finanční pomoci této zemi na jedné straně měla na zřeteli závažné hospodářské problémy, kterým Egypt čelí, i jejich sociální důsledky a na straně druhé uplatňovala zásadu „podmíněnosti“ („více za více“); domnívá se, že by se Unie neměla zavazovat k plné a podrobně rozpracované dohodě o volném obchodu s Egyptem, dokud nebudou v plném rozsahu splněny podmínky politické stability, jako zavedení volených demokratických orgánů,

právní stát a dodržování lidských a základních práv; poznamenává, že dne 21. srpna 2013 pověřila Rada pro zahraniční věci vysokou představitelku, místopředsedkyni Komise Catherine Ashtonovou přezkoumáním otázky pomoci EU poskytované v rámci evropské politiky sousedství a dohody o přidružení, a to na základě závazků Egypta k dodržování zásad, na nichž je tato politika a dohoda postavena, s tím, že pomoc nejzranitelnějším skupinám a občanské společnosti bude poskytována i nadále;

80. domnívá se, že Unie by měla soustředit svou podporu na dodržování lidských práv a základních svobod, zejména práv žen, práv menšin a svobody vyznání a také na přechod k demokracii, rozvíjení institucionálních kapacit, reformy soudnictví a bezpečnostních složek, rozvoj všech demokratických politických stran a nevládních organizací a na zlepšování podnikatelského prostředí; je toho názoru, že EU by měla zachovat stávající způsob poskytování pomoci a podpory, jež směřuje k nevládním organizacím a organizacím občanské společnosti, což tvoří součást strategie navazování kontaktů s politickými činiteli v Egyptě a financování procesu skutečného přechodu k demokracii; vítá rozhodnutí Rady pro zahraniční věci ze dne 21. srpna 2013 pozastavit licence na vývoz jakéhokoli vybavení, které může být použito k vnitřním represím, do Egypta, a znovu posoudit licence k vývozu materiálu, na nějž se vztahuje společný postoj EU;
81. oceňuje zprostředkovatelské úsilí vysoké představitelky, místopředsedkyně Komise a domnívá se, že Unie by měla účinně využít svého jedinečného postavení a sítě vztahů s klíčovými egyptskými činiteli a nadále usilovat o politické urovnání ohledně základních parametrů přechodu k demokracii;
82. bere na vědomí zvláštní zprávu Účetního dvora (č. 4/2013) na téma spolupráce EU s Egyptem v oblasti správy věcí veřejných a odpovědi Komise a vyzývá Komisi a ESVČ, aby vyvodily patřičné závěry na základě podnětu, že je nutné podporu Unie zefektivnit;

Izrael

83. konstatuje, že Izrael úspěšně provádí akční plán, který byl přijat v dubnu 2005 na období tří let a následně prodloužen až do konce roku 2012; vyslovuje lítost nad diskriminačními politikami, které uplatňuje současná izraelská vláda, a požaduje opatření ke zvýšení a většímu respektování práv menšin, zejména komunit izraelských Arabů a beduinů v zemi; dále žádá Komisi a ESVČ, aby zintenzívnily úsilí a dále rozvíjely projekty k tomuto účelu;
84. vítá obnovení přímých jednání mezi Izraelci a Palestinci; zdůrazňuje, že je stále důsledně pro řešení v podobě dvou států na základě hranic z roku 1967, se vzájemně dohodnutými výměnami území a Jeruzalémem jako hlavním městem obou států; vyjadřuje svůj nesouhlas a opakovaně odsuzuje rostoucí množství ilegálně budovaných osad na okupovaných územích a vyzývá izraelskou vládu, aby zastavila výstavbu osad a zrušila všechny plánované projekty výstavby nových osad; důrazně připomíná, že výstavba osad je výraznou překážkou na cestě k úspěchu mírových rozhovorů mezi Izraelem a Palestinci a k životaschopnosti řešení v podobě dvou států; a upozorňuje na pokyny, které stanovila EU pro posuzování způsobilosti izraelských subjektů se sídlem na územích okupovaných od roku 1967 Izraelem a činností, které tam vyvíjejí, pro granty, ceny a finanční nástroje financované EU v období od roku 2014;

85. vyjadřuje znepokojení nad rozhodnutím Izraele, že ukončí účast v Radě pro lidská práva a ve všeobecném pravidelném přezkumu, který provádí OSN; vyzývá Izrael, aby dodržoval Úmluvu OSN o právech dítěte, uznal nezletilé osoby za specifickou skupinu a bez diskriminace chránil práva nezletilých Palestinců;
86. nehledě na to, že počet administrativně zadržených Palestinců v roce 2012 klesl, vyzývá Izrael, aby se hlouběji zabýval otázkou používání administrativního zadržení a aby palestinským vězňům, zejména ženám a dětem, nadále zaručoval dodržování mezinárodních práv;

Jordánsko

87. uznává, že došlo ke zlepšení vzájemné spolupráce Unie a Jordánska, zejména po podpisu protokolu o účasti Jordánska na programech Unie, a k pozitivnímu pokroku politických reforem, což se týká především vytvoření volební komise, zřízení ústavního soudu a přijetí volebního zákona;
88. vítá provádění politických reforem v Jordánsku; s politováním však sleduje využívání vojenských tribunálů k projednávání případů týkajících se svobody projevu, což představuje porušení ústavy země, a také změnu zákona o tisku a publikacích týkající se elektronických publikací a zpoždění v posilování nezávislosti systému prosazování práva;
89. vyzývá Komisi a ESVČ, aby učinily finanční prioritou projekty na podporu demokratických reforem a reformy soudnictví, boj proti korupci a humanitární pomoc uprchlíkům;
90. vítá aktivní úlohu Jordánska při řešení konfliktů na Blízkém východě i jeho značné úsilí při přijímání uprchlíků před syrským konfliktem; poznamenává, že podle Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky dosáhl ke dni 8. října počet syrských uprchlíků v Jordánsku – včetně neregistrovaných – 538 839; přivítal by, kdyby Jordánsko podepsalo Úmluvu OSN o statutu uprchlíků;
91. je hluboce znepokojen důsledky syrské krize pro Jordánsko a tím, že se země kvůli přílivu syrských uprchlíků blíží k nebezpečnému bodu přeplnění, které by mohlo vyvolat regionální nestabilitu nevídaných rozměrů v souvislosti s možnostmi a prostředky k zajišťování přístřešků a humanitární pomoci rodinám, které prchají před konfliktem; naléhavě vyzývá Unii, aby Jordánsko velkoryse podporovala ve zvládnání narůstajícího přílivu uprchlíků a rovněž při řešení obrovských problémů na domácí půdě, mezi něž patří hospodářská nestabilita, inflace a nezaměstnanost;

Libanon

92. vyzývá k urychlenému provedení akčního plánu a vyjadřuje politování nad pomalým postupem reformy, ale je si vědom nestabilní situace, zejména s ohledem na přetrvávání konfliktu v Sýrii, který má dopad na domácí půdu v Libanonu, především kvůli přílivu uprchlíků a importovaným politickým konfliktům;
93. domnívá se, že by se měla pomoc Unie soustřeďovat na podporu institucí a rozvíjení jejich kapacit, na humanitární pomoc nezbytnou kvůli stále rostoucímu počtu syrských

uprchlíků, na posílení soudnictví a jeho nezávislosti a na pomoc na hranicích; vyzývá libanonský parlament, aby znovu začal zasedat podle původního plánu a aby co nejdříve přijal volební zákon;

94. bere na vědomí neutrální postoj, který zaujal Libanon v otázce syrského konfliktu, a vítá jeho úsilí při přijímání syrských uprchlíků;
95. konstatuje, že podle Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky se počet syrských uprchlíků v Libanonu včetně neregistrovaných blíží milionu, a je hluboce znepokojen důsledky syrské krize pro Libanon a tím, že se země kvůli přílivu syrských uprchlíků blíží k nebezpečnému bodu přeplnění, které by mohlo vyvolat regionální nestabilitu nevídaných rozměrů v souvislosti s možnostmi a prostředky k zajišťování přístřešků a humanitární pomoci rodinám, které prchají před konfliktem; naléhavě vyzývá Unii, aby Libanon velkoryse podporovala ve zvládnání narůstajícího přílivu uprchlíků a rovněž při řešení obrovských problémů na domácí půdě, mezi něž patří hospodářská nestabilita, inflace a nezaměstnanost;
96. vítá závazek Libanonu, že navzdory své omezené kapacitě a nutnosti udržovat ve svých společenstvích rovnováhu přijme syrské uprchlíky a pomůže jim a že bude usilovat o omezení regionálního dopadu konfliktu, lituje však toho, že tato situace narušila provádění programu reforem v zemi; zdůrazňuje význam nového volebního zákona pro všechny;
97. vítá roli Libanonu, jenž poskytl přístřeší více než milionu syrských uprchlíků, kteří byli nuceni opustit svůj domov a svou zemi; oceňuje pohotovost libanonských obyvatel, s níž usnadnili přijímání uprchlíků, a opakuje, že libanonské orgány mají jeho naprostou podporu v tom, aby v tomto úsilí pokračovaly;

Libye

98. vybízí libyjské orgány, aby zintenzívnily provádění demokratických reforem a kroků určených ke stabilizaci bezpečnosti a politické situace; vyzývá k obnovení jednání o podpisu dohody o přidružení mezi Unií a Libyí, a to při nejbližší příležitosti, neboť se jedná o prostředek, jak zemi pomoci v jejím úsilí o reformy; vyzývá Libyi, aby vypracovala a přijala akční plán;
99. naléhavě vyzývá Komisi a ESVČ, aby spolupracovaly s dalšími mezinárodními institucemi, které v regionu působí, a doplňovaly jejich činnost s cílem podpořit Libyi v procesu budování její demokracie;
100. zdůrazňuje význam budování silného a nezávislého soudnictví, vyjadřuje obavy nad situací v oblasti lidských práv v Libyi a vyzývá k aktivnímu boji proti rasismu a diskriminaci menšin;
101. vyzývá Komisi a ESVČ, aby svou podporu zaměřily na prosazování občanské společnosti a budování orgánů v Libyi, na přípravu návrhu ústavy a budování kapacit a na odbornou přípravu libyjských vysokých úředníků a účinných bezpečnostních sil (ozbrojených sil a bezpečnostních složek), které mohou zajistit mír a pořádek v zemi; zdůrazňuje, že EU by měla také zvýšit své úsilí napomoci Libyi reformovat její soudní

system, ale i v jiných oblastech, jako jsou nezávislá média, dodržování lidských práv, národní usmíření a boj proti korupci, s cílem splnit potřeby vyjádřené libyjskými orgány, a to i pokud jde o potřeby spojené se správou hranic, zejména v jižní Libyi, a zajistit migrační politiku, která by byla založena na dodržování základních práv;

102. vítá skutečnost, že v Libyi byla pod vedením SBOP rozmístěna mise EU pro pomoc na hranicích (EUBAM), jež zemi pomůže v zabezpečování hranic, což s sebou nese krátkodobé a dlouhodobé cíle, které přispějí k upevnění státu a pomohou v boji proti terorismu a organizované trestné činnosti, zejména co se týče zbraní a obchodování s lidmi, a to nejen v rámci Libye, ale také v dalších regionech; vyzývá vysokou představitelku, místopředsedkyni Komise, aby přezkoumala svůj mandát a rozsah působnosti a aby je přizpůsobila obrovským potřebám na tomto místě; kritizuje pomalý průběh tohoto procesu, především vzhledem k závažnosti situace;

Maroko

103. vítá závazek Maroka prohloubit svůj vztah k EU a v plné míře využít pokročilého statusu partnerství; domnívá se, že hlavním úkolem podpory Unie Maroku by mělo být uplatňování ústavy, reforma soudnictví a posílení kapacit demokratických institucí, a to i na místní úrovni, přínos k lidskému rozvoji obyvatel Maroka a vyjednání ambiciózní, vyvážené a oboustranně prospěšné prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu;
104. vítá návrh na přijetí rozhodnutí Rady o provádění akčního plánu EU-Maroko, kterým se provádí rozšířený status (2013–2017)¹ ;
105. vítá závazek Maroka k provádění politických reforem; doporučuje, aby byla urychleně uplatňována nová ústava a aby byl přijat harmonogram pro přijetí základních zákonů a vnitrostátní listiny pro reformu právního systému a v tomto ohledu zdůrazňuje, že tato reforma probíhá již nejméně tři roky za značné finanční podpory Unie; připomíná, že provádění politických reforem, a zejména procesu pokročilé regionalizace za současného zohledňování kulturních, hospodářských a sociálních specifík, by přispělo k rozvoji Maroka a mělo by pomoci upevnit procesy demokratizace na místní úrovni;
106. vítá skutečnost, že parlamentní diskuse v Maroku je nyní dynamičtější, kritizuje však nedostatek konkrétních zmínek o práci Smíšeného parlamentního výboru EU-Maroko ve zprávě o pokroku;
107. vyzývá Maroko, aby podporovalo rovnost žen a mužů, zřídilo orgán pro rovnost žen a mužů a boj s diskriminací, ratifikovalo Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen a přezkoumalo ustanovení zákona o rodině, mnohoženství a manželství s nezletilými dívkami;
108. bere na vědomí práci, kterou odvádí marocká národní rada pro lidská práva, a žádá, aby regionální kanceláře této rady měly k dispozici lidské a finanční zdroje nezbytné k řádnému plnění svých úkolů a k zahajování úkolů nových;

Palestina

109. vyzývá k účinnému provádění nového akčního plánu; vítá pokrok palestinských orgánů při provádění stávajícího akčního plánu přes nesmírně obtížnou situaci; vítá obnovení přímých jednání mezi Izraelci a Palestinci; zdůrazňuje, že dvoustátního řešení lze dosáhnout pouze cestou přímých jednání mezi oběma stranami;
110. opět zdůrazňuje, že je nutné, aby Palestinci prošli procesem usmíření, jež může EU pod koordinací vysoké představitelky, místopředsedkyně Komise podporovat a usnadňovat; vyzývá palestinské politické činitele, aby zahájili jednání o jednoznačném plánu, jehož součástí bude uspořádání prezidentských a všeobecných voleb v nejbližší možné budoucnosti; zdůrazňuje, že skutečné usmíření Palestinců je zásadní pro úspěšný průběh palestinsko-izraelských mírových rozhovorů a pro stabilitu a celkovou životaschopnost palestinského státu;
111. vyzývá Komisi a ESVČ, aby mezi priority v rámci jejich podpory patřilo posílení postavení institucí a orgánů a upevnění právního státu a řádné správy a modernizace veřejných služeb a projekty zaměřené na začlenění žen a mladých lidí do hospodářských a politických činností;

Sýrie

112. vyjadřuje hluboké znepokojení nad dalším zhoršením krize v Sýrii a nad používáním chemických zbraní v zemi a je zneklidněn pokračujícím násilím, které s sebou probíhající občanská válka nese; vyjadřuje svou solidaritu obětem a jejich rodinám; zastává názor, že porušování humanitárního práva v takovém rozsahu nemůže zůstat nepotrestáno a vyžaduje ráznou reakci mezinárodního společenství a Unie, zdůrazňuje v této souvislosti odpovědnost za ochranu civilního obyvatelstva; domnívá se, že vzhledem k humanitární katastrofě v Sýrii musí být bezprostřední prioritou mezinárodního společenství a Unie zajištění toho, aby se humanitární pomoc dostala k obyvatelům postiženým krizí v Sýrii a v sousedních zemích, především v Egyptě, Iráku, Jordánsku, Libanonu a Turecku, kteří potřebují základní zboží a služby, a žádá, aby byla zvláštní pozornost věnována postavení Palestinců v Sýrii;
113. vyzývá EU, aby přijala vhodná zodpovědná opatření vzhledem k možnému přílivu uprchlíků do svých členských států; vyzývá Komisi a členské státy, aby i nadále sledovaly stávající situaci a pracovaly na alternativních plánech, včetně možnosti uplatnění směrnice o dočasné ochraně, budou-li to okolnosti vyžadovat;
114. vyjadřuje hluboké znepokojení nad dalším zhoršením krize v Sýrii a co nejdůrazněji odsuzuje používání chemických zbraní proti civilnímu obyvatelstvu, které je podle mezinárodního práva klasifikováno jako trestný čin; znovu vyzývá Radu bezpečnosti OSN, EU a mezinárodní společenství, aby příslušným způsobem zareagovaly a ukázaly, že zastávají rozhodný jednotný postoj v této věci, a rázně vystoupily proti tomuto porušování mezinárodního práva, a splnily tak svou odpovědnost za ochranu civilního obyvatelstva v Sýrii; vyzývá Unii, aby podporovala snahy o zprostředkování, jako je 2. ženevská konference, s cílem nalézt řešení, které by odpovídalo úsilí obyvatel Sýrie o dosažení demokracie; je přesvědčen, že veškerá odrazující opatření musí sledovat jasné a dosažitelné cíle a vycházet z širší politické strategie zaměřené na řešení konfliktu v Sýrii;

115. je přesvědčen, že trvalého řešení krize v Sýrii lze dosáhnout pouze politickou cestou; proto podporuje snahy o uplatňování ustanovení 2. ženevské konference a úsilí vysoké představitelky, místopředsedkyně Komise Catherine Ashtonové, členských států a zvláštního vyslance OSN Lakhdara Brahimiho, jehož cílem je dosáhnout pokroku v rámci 2. ženevské konference a Rady bezpečnosti OSN; zdůrazňuje, že mimo toto úsilí je důležité zapojit všechny klíčové činitele v regionu;
116. vyjadřuje znepokojení nad situací kurdského obyvatelstva na severu a severovýchodě Sýrie, jejímž důsledkem je vysoký počet uprchlíků a hrozba další destabilizace regionu;
117. vyjadřuje znepokojení nad tím, že uprchlíci jsou pro země, které sousedí se Sýrií, neúnosným břemenem, navíc v době, kdy je financování humanitární pomoci stále obtížnější;

Tunisko

118. vyjadřuje znepokojení nad stále větší polarizací politického života v Tunisku; důrazně odsuzuje brutální vraždy významných představitelů opozice; zdůrazňuje, že je nutné zaručit svobodu projevu, sdružování a sdělovacích prostředků;
119. vítá posílené závazky Unie a Tuniska zakotvené v akčním plánu a vyzývá obě strany, aby tento plán přijaly; naléhavě vyzývá národní ústavodárné shromáždění, aby dokončilo demokratickou ústavu, která bude respektovat mezinárodní dohody v oblasti lidských práv; vyzývá k uspořádání svobodných a spravedlivých voleb a vyjadřuje politování nad rozšířením výjimečného stavu; zastává názor, že klíčovými prvky politické přeměny v Tunisku jsou přijetí ústavy, která se opírá o pevné demokratické hodnoty a dodržování lidských práv podle vůle tuniských občanů, funkční a nezávislé soudnictví a sdělovací prostředky a uspořádání nových voleb; je znepokojen rostoucím počtem soudních procesů s novináři v Tunisku; vítá skutečnost, že do návrhu ústavy byl začleněn zvláštní článek o právech dítěte v souladu s Úmluvou OSN o právech dítěte, a doporučuje zavedení nezávislého mechanismu sledování jeho uplatňování;
120. vyzývá ústavodárné shromáždění Tuniska, aby dokončilo proces přijímání ústavy a co nejdříve svolalo volby, které proběhnou pod dohledem nezávislé nejvyšší volební komise; zastává názor, že prioritami, jimiž by se mělo řídit poskytování podpory ze strany Unie, by měly být provedení nové ústavy, reforma soudnictví a sdělovacích prostředků, přezkum novinářského kodexu a rozvíjení kapacit demokratických institucí;
121. vyzývá Tunisko, aby neprodleně uložilo ratifikačních nástroje, a upustilo tak od zbývajících výhrad k Úmluvě OSN o odstranění všech forem diskriminace žen, a aby přijalo zákony, které zaručí stejná práva a zákaz diskriminace, včetně dekriminace homosexuality;
122. vítá skutečnost, že zdvojnásobením poskytované pomoci byla posílena spolupráce EU s Tuniskem, a především to, že tato pomoc byla použita na rozvoj hospodářství, znevýhodněných oblastí a občanské společnosti;
123. vyzývá Komisi a ESVČ, aby zvýšily svou podporu opatření ke zpřístupnění regionů pomocí projektů na rozvoj infrastruktury, kroků pro zajištění zaměstnanosti, zejména

zaměstnanosti mladých lidí, na podporu občanské společnosti na regionální úrovni a reformy soudního systému s cílem zavést právní stát, zajistit dodržování lidských práv a základních svobod a rovněž reformu sociálního sektoru (zdravotnictví, vzdělávání a sociální ochrana) se zvláštním zaměřením na rovnost mužů a žen, spravedlnost a ochranu zranitelných dětí;

124. vyjadřuje politování nad tím, že došlo k prodlevám, která ovlivňují jednání o podpisu prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu;

o

o o

125. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Evropské službě pro vnější činnost, vládám a parlamentům členských států a zemí, na něž se vztahuje evropská politika sousedství, parlamentnímu shromáždění Euronest, Parlamentnímu shromáždění Unie pro Středomoří a generálnímu tajemníkovi Unie pro Středomoří.